

Evangelická teologická fakulta

Posudek oponenta bakalářské práce

Název práce: Sexualita osob s postižením v ORP Olomouc

Jméno studenta: Soňa Bongilajová

Vedoucí: PhDr. Vladimír Mašát

Oponent: Mgr. Marie Ortová

Studium: JABOK B ETFK kombin. [roč 4]

Autorka předložila k obhajobě přepracovanou verzi své bakalářské práce. Cením si toho, že zpracovala některé z připomínek uvedených v prvním posudku.

Práce je sestavena z teoretické (kapitoly 1 až 3) a praktické (kapitola 4) části, kapitola 5 by měla být diskusí nad výsledky šetření celým tématem.

V kapitole 1 nazvané Teoretická východiska jsou vymezeny základní pojmy související s tématem - sex, sexualita, zdravotní postižení, sexuální život, partnerský život. Uvedeny jsou definice podle různých autorů. Kapitola Zdravotní postižení je uvedena klasifikací zdravotního postižení podle Mezinárodní klasifikace funkčnosti, postižení a zdraví (ICF). Dále už autorka s definicí nepracovala. To je škoda, pomohlo by jí to jistě při uvažování o situaci osob se zdravotním postižením, formulováním položek v dotazníku, vyhodnocení dotazníku i v diskusí. Chybí mi také jednoznačné vymezení definic pro účely práce.

Do výzkumného vzorku paní Bongilajová nezařadila osoby s mentálním postižením. Argumentu, že nemohou pochopit svoji sexualitu nerozumím a nezdá se mi relevantní ani vzhledem k uvedeným definicím sexuality. Sporné mi naopak přijde zařazení osob s interním onemocněním do průzkumu, je to kategorie, která se těžko vymezuje skupina je hodně rozsáhlá.

V kapitole 2 jsou uvedeny problémy v sexuální oblasti které se mohou pojít s konkrétním postižením. Autorka použila relevantní literaturu naplnila smysl kapitoly.

Sporná a fakticky nesprávná je naopak kapitola 3. Autorka zamýšlela popsat možnosti sociální práce, resp. sociálních služeb (viz název kapitoly). Možnosti podpory uvedené v jednotlivých podkapitolách jsou naprosto nesourodé. Mezi sociální služby patří jen poradenství. Jsou uvedeny 3 metody sociální práce. Intervence je pojem nadřazený, může být realizována pomocí uvedených i jiných možností. Osvěta je pojem spíše zdravotnický. Podpora při navazování vztahů a sexuální asistence nepatří ani do sociální práce, ani do sociálních služeb. V dotazníku (položka 13, viz příloha) jsou všechny tyto možnosti označeny jako sociální služby.

V praktické části autorka představila šetření, které k tématu práce realizovala mezi obyvateli obce s rozšířenou působností Olomouc. Cíle výzkumu jsou uvedeny na s. 26, jeden hlavní a tři dílčí cíle, vzájemně nekonzistentní. Mezi dílčími cíli je jedna výzkumná otázka, jedna hypotéza. Skupina respondentů byla omezena jednak místem pobytu (ORP Olomouc), jednak konkrétním postižením, jednak přiznáním invalidního důchodu. Respondenti byli osloveni formou sociálních sítí. Respondenti, kteří nesplňovali dané podmínky měli být ze zpracování vyřazeni. Pro účely bakalářské práce je počet respondentů (162) dostatečný.

Dotazník v podobě, kterou měli k dispozici respondenti, je zařazen do přílohy. Moje základní výhrada k dotazníku se týká srozumitelnosti, jednoznačnosti jednotlivých položek. Autorka v teoretické části sice vymezila pojmy používané v dotazníku, v dotazníku samotném ale vysvětleny nejsou, respondenti si je tedy mohli vykládat naprosto rozdílně (např. rozdíl mezi sexuálním a partnerským životem, co znamená "mít zkušenost se službou", "mít partnera" apod.).

Vyhodnocení dotazníku je jen popisné, studentka jen vypisuje výsledky dotazníku, neuvedla žádnou interpretaci. Kapitola je nepřehledná, všechny grafy jsou na jiné stránce než text, který k nim patří. Na jedné straně je vždy graf a popis, které spolu ale nesouvisí. Na s. 32 až 33 je vyhodnocení otázky nazvané invalidní důchod. Jsem překvapená, že je zde i skupina bez invalidního důchodu, když jsem se na s. 27 dočetla, že tato skupina bude z šetření vyřazena.

Vzhledem k tomu, že otázky v dotazníku jsou vágní (viz výše), nemohla autorka dojít k nějakému významnějšímu závěru (přitom počet respondentů by to umožnil). V kapitole nazvané Diskuse se k výsledkům šetření nevrací. Zvolila snad zajímavou možnost porovnat svůj výzkum s podobnými výzkumy jiných autorů, po jejím přečtení má ale čtenář nakonec dojem, že studentka jen obhajovala svůj přístup k výzkumu.

Použité zdroje odpovídají požadavkům na bakalářskou práci, jsou uvedeny i zdroje zahraniční, cizojazyčné. Uvítala bych, kdyby definice (např. klasifikace ICF, zdravotní postižení podle Úmluvy) byly citovány z primárních zdrojů, ne z učebnic.

V textu je mnoho chyb - gramatických, překlepů, stylistických. Ve výtisku práce, který jsem dostala k dispozici, jsem chyby označila.
Text je doplněn o umělecké fotografie.

Navrhované hodnocení: E

Zdůvodnění, závěr: V práci jsou zásadní chyby obsahové i metodologické. Oproti první verzi jsou některé chyby upraveny.

Otázky, podněty k diskusi při obhajobě: Práce může být úspěšně obhájena pouze v případě, že autorka kvalifikovaně, promyšleně bude reflektovat připomínky uvedené v posudku a odpoví následující otázky:

1. Uveďte, jaké pojetí základních pojmů jste použila pro účely vaší práce - pojmy sex, sexualita, zdravotní postižení.
2. Promyslete, jak byste mohla využít důrazy klasifikace ICF a definice postižení podle Úmluvy o právech osob s postižením pro účely vašeho šetření, pro tvorbu dotazníku, komentáře pro respondenty.
3. Znáte nějaké služby, v rámci kterých jejich uživatelé mohou získat podporu v otázkách své sexuality? Důsledně rozlišujte sociální služby a služby zařazené do jiných resortů.
4. Jak by se daly využít výsledky vašeho šetření?
5. Co bylo při psaní práce největším ziskem pro vás samotnou pro váš profesní rozvoj.

Doporučuji/nedoporučuji k obhajobě: doporučuji

V Praze dne 8. 6. 2017

.....
podpis oponenta práce